

PATIENTERS SYNPUNKTER PÅ CANCERVÅRD

Patientnämnden bevakar inkomna klagomål och synpunkter som på olika sätt berör cancervården i länet. Sett till den totala mängden inkomna ärenden till patientnämnden så utgör dessa ärenden cirka sju procent. Ärendena förekommer inom flertalet verksamhetsområden och berör personer i olika åldrar och kön, varvid patientnämnden såg ett behov av att belysa och sammanställa ärendena på en aggregerad nivå. Urvalet består av 86 ärenden, varav 52% berör kvinnor och 48% berör män, i åldrarna 26–90 år (medel: 64 år). Flest ärenden berör tarmcancer (tjock- och/eller ändtarm), bröstcancer och prostatacancer, följt av cancer i hud, hjärna och lungor. I rapporten kan man bland annat läsa om:

Försenad diagnos

I flera ärenden framkommer att patienter sökt hjälp, ibland upprepade gånger, på grund av olika problem. Först i ett senare skede har patienten diagnosticerats med en cancersjukdom, i några fall med spridning och dålig prognos. Patienter beskriver att de inte tagits på allvar och känner sig besvärliga och avvisade, och att det då finns risk för att dra sig för att söka vård på nytt när symtomen kvarstår.

Cancerbeskedet

Ett tiotal ärenden berör patienters och närståendes upplevelser av hur cancerbeskedet lämnats. I några fall har beskedet lämnats oväntat via telefon, eller utan att patienten ombetts att ta med någon närstående till det inbokade besöket. Det framkommer även att cancerbesked, prognos eller information om återfall i cancersjukdom förmedlats på ett bryskt och okänsligt sätt.

Brister i uppföljning under och efter cancerbehandling

I flera ärenden beskriver patienter en avsaknad av fast vårdkontakt som man lätt

kan få tag på under cancerbehandlingen, och som ansvarar för att hålla koll på behandling och uppföljning. Att inte ha en fast vårdkontakt skapar otrygghet och oro, och en rädsla för att ”falla mellan stolarna”. I ärendena framkommer även synpunkter på bristfällig eller fördröjd uppföljning efter cancersjukdom, vilket eventuellt lett till försenad upptäckt av återfall.

Komplikationer efter cancerbehandling

En handfull ärenden berör komplikationer efter cancerbehandlingen. Patienter beskriver hur detta påverkar livskvaliteten på olika sätt.

Slutsatser

- Vården behöver säkerställa att patienter uppfattar att de ska återkomma vid försämring/utebliven förbättring. Ta alltid patienters oro på allvar och ha en öppenhet till att ompröva tidigare bedömningar.
- En skriftlig individuell information och vårdplan kan bidra till minskad oro och otrygghet, och främjar möjligheterna till patientdelaktighet.
- En kontaktsjuksköterska kan främja patienters upplevelser av tillgänglighet och känsla av kontroll.
- Vården behöver säkerställa att patienter fått information om att närstående kan/bör vara med vid besök som kan innebära ett cancerbesked.
- Använda nationellt vårdprogram cancerrehabilitering som beslutsunderlag om konkreta tillämpningar.

Rapporten finns publicerad i Centuri: <http://centuri/ViewItem.aspx?regno=44953>

För mer information kontakta:

Utredare:

ulrika.eriksson@regionjh.se

tel: 063-14 75 46

Förvaltningschef:

anette.rydstrom@regionjh.se

tel: 063-14 75 60

Patientnämndens ordförande:

harriet.jorderud@regionjh.se